

Lovtidende A

2018

Udgivet den 9. juni 2018

8. juni 2018.

Nr. 697.

Lov om forberedende grunduddannelse

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Uddannelsens formål

§ 1. Forberedende grunduddannelse skal give eleven viden, kundskaber, færdigheder, afklaring og motivation til primært at gennemføre en ungdomsuddannelse eller alternativt opnå ufaglært beskæftigelse.

§ 2. Forberedende grunduddannelse skal gennemføres i et inkluderende læringsmiljø, hvor undervisningen bygger på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og har til formål at bidrage til at

- 1) styrke elevens selvstændighed og faglige, personlige og sociale udvikling og kompetencer,
- 2) styrke elevens samfundsengagement, demokratiske dannelse og kompetencer til aktiv deltagelse i demokratiet og samfundslivet som ligeværdig borger i et demokratisk fællesskab,
- 3) give eleven erfaringer med samarbejde og arbejdsforholdene på en arbejdsplads og kendskab til rettigheder og pligter i arbejdslivet og
- 4) fremme elevens mulighed for social mobilitet og for at udvikle sit potentiale fuldt ud.

§ 3. Forberedende grunduddannelse skal hovedsagelig kvalificere eleven til optagelse på en erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser, men skal også kunne kvalificere eleven til optagelse på den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) og andre gymnasiale ungdomsuddannelser, jf. lov om de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Uddannelsen skal endvidere give eleven mulighed for at få et kvalificeret fundament for at opnå beskæftigelse som ufaglært på arbejdsmarkedet, hvis dette er fastsat som målet i elevens uddannelsesplan.

Kapitel 2

Optagelse, uddannelsesstart og uddannelsesetid

Optagelse

§ 4. Personer, som ved uddannelsesstart ikke er fyldt 25 år, og som af kommunalbestyrelsen er vurderet til at være i

målgruppen for uddannelsen, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år, er berettiget til optagelse på forberedende grunduddannelse.

Stk. 2. Personer, som efter kommunalbestyrelsens vurdering alene har behov for at forbedre deres niveau i dansk eller matematik eller begge fag for at opfylde adgangskrav til en erhvervsuddannelse, jf. lov om erhvervsuddannelser, er berettiget til at modtage den herfor relevante undervisning på forberedende grunduddannelses basisniveau.

Stk. 3. Stk. 2 gælder tilsvarende for personer, som efter kommunalbestyrelsens vurdering alene har behov for undervisning i almene fag for at imødekomme overgangskrav til en erhvervsuddannelses hovedforløb, jf. lov om erhvervsuddannelser.

§ 5. Personer, som er fyldt 25 år, er berettiget til optagelse på forberedende grunduddannelse, hvis kommunalbestyrelsen har vurderet, at dette vil være det mest virksomme uddannelsesstilbud, og den pågældende er indforstået hermed.

§ 6. Institutionen kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen tilbyde potentielle elever et afsøgningsforløb, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år og lov om institutioner for forberedende grunduddannelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af afsøgningsforløb.

Uddannelsesstart

§ 7. Uddannelsesstart på basisniveau og undervisning efter § 4, stk. 2 og 3, finder sted løbende under hensyntagen til den enkeltes behov.

Stk. 2. Uddannelsesstart på undervisningsniveauer, jf. § 10, finder sted to gange om året, medmindre individuelle hensyn tilsiger, at uddannelsesstart bør ske på et andet tidspunkt.

Stk. 3. Eleven påbegynder sit forløb på forberedende grunduddannelse på det basis- eller undervisningsniveau, som svarer til elevens behov og forudsætninger.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om tidspunktet for uddannelsesstart, jf. stk. 1 og 2, og om niveauindplacering, jf. stk. 3.

Elevens uddannelsestid

§ 8. Forberedende grunduddannelse har en samlet varighed på op til 2 år, jf. dog § 9.

Stk. 2. Fastlæggelse af uddannelsestiden for den enkelte elevs samlede uddannelsesforløb sker med udgangspunkt i elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger og i målene for uddannelsen, der er fastlagt af kommunalbestyrelsen i elevens uddannelsesplan, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år.

Stk. 3. Elevens samlede uddannelsesforløb sammensættes med varigheder i forhold til indgangsniveau og mål for uddannelsen. Eleven fortsætter i uddannelsen, indtil målet for elevens uddannelsesforløb er nået.

§ 9. Med kommunalbestyrelsens godkendelse, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år, kan institutionen forlænge uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, når særlige pædagogiske, faglige eller personlige forhold taler herfor. Forlængelse kan dog kun ske, i det omfang det følger af § 26, stk. 6, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse.

Stk. 2. Med kommunalbestyrelsens godkendelse kan uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb, ud over hvad der følger af stk. 1, forlænges, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt.

Stk. 3. Med kommunalbestyrelsens godkendelse kan elever, som på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom, psykisk sårbarhed eller misbrugsbehandling ikke har mulighed for at gennemføre undervisningen inden for den uddannelsestid, der følger af § 8, deltage i uddannelsesforløbet på nedsat tid, herunder med eventuel forlængelse af uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb.

Stk. 4. For elever på erhvervsgrunduddannelsens højeste undervisningsniveau kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forlænge uddannelsestiden for en elevs samlede uddannelsesforløb med op til 1 år. Forlængelse kan alene ske som virksomhedspraktik.

Kapitel 3

Uddannelsens struktur, indhold m.v.

Uddannelsesspor

§ 10. Der er følgende uddannelsesspor på forberedende grunduddannelse:

- 1) Almen grunduddannelse.
- 2) Produktionsgrunduddannelse.
- 3) Erhvervsgrunduddannelse.

Stk. 2. Almen grunduddannelse indeholder et basisniveau og tre efterfølgende undervisningsniveauer svarende til niveau 1 og 2 i kvalifikationsrammen for livslang læring samt et hf-forberedende niveau.

Stk. 3. Produktionsgrunduddannelse og erhvervsgrunduddannelse indeholder et basisniveau og op til tre efterfølgende undervisningsniveauer svarende til henholdsvis niveau 1, 2 og 3 i kvalifikationsrammen for livslang læring.

Stk. 4. Eleverne skal tilbydes relevante valgfag på tværs af uddannelsesspor.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om

- 1) indhold, læreplaner og fagbilag for fagene henholdsvis faglige temaer, værkstedsundervisning m.v., jf. §§ 11-17,
- 2) fagrække, valgfag, faglige mål og identitet, herunder om del- og slutmål, indhold og opdeling på og varighed af forskellige niveauer,
- 3) didaktik, arbejdsformer og samspil på tværs af fag og faglige temaer og
- 4) prøve- og evalueringsformer.

Forløb på basisniveau

§ 11. Forløbet på basisniveauet tilrettelægges i alle uddannelsesspor fleksibelt og omfatter undervisning på grundlæggende niveau i dansk og matematik, introduktion til uddannelsessporet og mulighed for deltagelse i relevante valgfag. Basisniveauet omfatter endvidere undervisning som nævnt i § 4, stk. 2 og 3.

Almen grunduddannelse

§ 12. På almen grunduddannelse er fagligheden primært forbundet med almene fag. Uddannelsens formål, jf. §§ 1-3, realiseres inden for en bred, almen fagrække, der i videst muligt omfang tilrettelægges på en praksisrettet måde. Desuden skal der indgå helhedsorienteret undervisning på tværs af fag. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller en gymnasial ungdomsuddannelse.

§ 13. Undervisningsniveauerne på almen grunduddannelse tilrettelægges som udgangspunkt med to tredjedele teori og en tredjedel praksis.

Stk. 2. Det hf-forberedende niveau tilrettelægges, med henblik på at eleven kan erhverve en eksamen, der kvalificerer til optagelse på den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning), jf. lov om de gymnasiale uddannelser.

Produktionsgrunduddannelse

§ 14. På produktionsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med praktisk arbejde, værkstedsundervisning og opgaveløsning med henblik på produktion, herunder som erhvervstræning i samarbejde med virksomheder. Uddannelsens formål, jf. §§ 1-3, realiseres inden for det praktiske arbejde, der integreres med undervisning i almene fag. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven tilegner sig hensigtsmæssige arbejdsvaner og udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller varig beskæftigelse.

§ 15. Undervisningsniveauerne på produktionsgrunduddannelse tilrettelægges som udgangspunkt med to tredjedele produktion og en tredjedel teori.

Stk. 2. Undervisningen tilrettelægges inden for faglige temaer. Institutionens bestyrelse fastsætter på et møde, hvilke faglige temaer der anvendes på de enkelte skoler. Valget af faglige temaer og undervisningen knyttet hertil skal styrke elevens grundlag for efterfølgende beskæftigelse på det lokale og regionale arbejdsmarked og således afspejle den lo-

kale erhvervsstruktur og de lokale beskæftigelsesmuligheder.

Stk. 3. Undervisningen skal indeholde arbejdspladslære, samarbejdspladslære og erhvervslære.

Stk. 4. Undervisningen skal være praksisrettet og tilrettelægges med udgangspunkt i reel produktion af varer og tjenesteydelser med henblik på afsætning og på elevernes varetagelse af jobfunktioner inden for et fagligt tema.

Erhvervsgrunduddannelse

§ 16. På erhvervsgrunduddannelse er fagligheden primært forbundet med virksomhedspraktik på det private eller det offentlige arbejdsmarked tilvejebragt af kommunalbestyrelsen. Uddannelsens formål, jf. §§ 1-3, realiseres inden for en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, som understøtter praktiske færdigheder, der kan anvendes i virksomhedspraktikken. Der skal i undervisningen lægges vægt på, at eleven opnår kendskab til arbejdsfunktioner og opnår viden, færdigheder og kompetencer, der er relevante og efterspurgt på arbejdsmarkedet, og udvikler evner og mulighed for senere overgang til en erhvervsuddannelse eller varig beskæftigelse.

§ 17. Undervisningsniveauerne på erhvervsgrunduddannelse tilrettelægges som udgangspunkt med to tredjedele virksomhedspraktik og en tredjedel skoleundervisning.

Stk. 2. Skoleundervisningen skal medvirke til at give eleven relevante kundskaber og praktiske færdigheder, som er af betydning for arbejdsfunktioner, der indgår i virksomhedspraktikken, samt forudsætninger for fortsat uddannelse.

Stk. 3. Virksomhedspraktik skal foregå på grundlag af et ansættelsesforhold med en virksomhed og skal give eleven

- 1) viden om og færdigheder i forskellige arbejdsfunktioner, der sikrer kvalifikationer, der er relevante på arbejdsmarkedet,
- 2) erfaringer med arbejde og samarbejde, der er nødvendige for at opnå en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet, og
- 3) indsigt i strukturen og arbejdsforholdene på en arbejdsplads.

§ 18. Virksomhedspraktik på erhvervsgrunduddannelse skal være omfattet af en praktikaftale mellem eleven og virksomheden. Praktikaftalen skal angive målene med virksomhedspraktikken som led i elevens uddannelsesplan, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Praktikaftalen skal endvidere angive, hvilke arbejdsområder og funktioner eleven skal beskæftiges med i praktikperioden.

Stk. 2. Praktikaftalen skal være skriftlig og underskrevet af eleven og virksomheden senest ved praktikperiodens begyndelse. Aftalens gyldighed er betinget af, at kommunalbestyrelsen godkender, at den bidrager til at opfylde elevens uddannelsesplan, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Aftalen skal endvidere indgås på en formular, der er godkendt af undervisningsministeren. I formularen fastsættes aftalens vilkår om prøvetid, opsigelse og ophævelse. Det skal af praktikaftalen fremgå, at virksomheden er bekendt med muligheden for at oprette en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 3. Institutionen skal synliggøre målene med virksomhedspraktikken for eleven og for virksomheden og følge op på indfrielse af disse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at tilvejebringe praktikpladser til virksomhedspraktik for unge i uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Dette gælder tilsvarende for elever, som mister en praktikaftale. Kan der ikke fremskaffes en praktikaftale for eleven om virksomhedspraktik i en virksomhed, kan virksomhedspraktikken gennemføres på institutionen. Kommunalbestyrelsen kan overlade opgaven med at tilvejebringe virksomhedspraktik til institutionen på baggrund af en samarbejdsaftale, der fastlægger rammerne herfor.

Stk. 5. Er praktikaftalens arbejdsområde og funktioner ikke omfattet af en kollektiv overenskomst, skal løn- og arbejdsvilkårene svare til de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende. Tvivlsspørgsmål om, hvilke vilkår der skal gælde, afgøres ad fagretlig vej, jf. § 33 i lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. Når praktikaftalens arbejdsområde og funktioner er omfattet af en kollektiv overenskomst, gælder overenskomsten for aftalens løn- og arbejdsvilkår.

Stk. 6. For elever, der er undergivet forældremyndighed, kræves samtykke fra forældremyndighedens indehaver til at indgå, ændre og opsige en praktikaftale.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om gennemførelse af virksomhedspraktik på institutionen og om samarbejdsaftalens indhold, jf. stk. 4.

§ 19. Kommunalbestyrelsen stiller i særlige tilfælde en virksomhedsmentorordning til rådighed for eleven i forbindelse med virksomhedspraktik på erhvervsgrunduddannelse.

Erhvervstræning og kombinationsforløb

§ 20. På almen grunduddannelse og produktionsgrunduddannelse kan der tilrettelægges forløb, hvori der indgår elementer af erhvervstræning, med henblik på at eleven på baggrund af erfaring med dagligdagen i en virksomhed og deltagelse i visse arbejdsopgaver får erfaringer, der styrker og kvalificerer elevens valg af uddannelse og erhverv.

§ 21. På erhvervsgrunduddannelse kan der tilrettelægges forløb, hvori der indgår elementer af erhvervstræning, når det vurderes, at det vil udgøre en hensigtsmæssig del af elevens forløb, herunder fordi eleven herigennem kan opnå en længerevarende virksomhedspraktik eller beskæftigelse i en virksomhed efter endt uddannelse.

§ 22. Erhvervstræning, jf. §§ 20 eller 21, kan for den enkelte elev have en varighed på højst 2 uger ad gangen og højst 4 uger i alt pr. påbegyndt halvår.

Stk. 2. Institutionen inddrager det lokale erhvervsliv m.v., med henblik på at eleverne modtager relevant erhvervstræning.

Stk. 3. Erhvervstræning må ikke indebære, at eleven bidrager til virksomhedens produktion.

§ 23. Uddannelsesspor kan tilrettelægges med kombinationsforløb, i det omfang dette indeholder elementer fra kompetencegivende ungdomsuddannelser og arbejdsmar-